

Forskning och innovation

Europeiska området för forskningsverksamhet

Målet med EU:s forsknings- och innovationspolitik är att göra Europa världsledande inom ramen för Lissabonstrategin. Ett verktyg för att nå detta är genom den gemensamma forskningsagendan, det europeiska området för forskningsverksamhet (European Research Area, ERA). ERA innebär ökat samarbete inom forskning, innovation och högre utbildning mellan EU:s medlemsländer. De viktigaste EU-finansierade instrumenten är Ramprogrammet för forskning och innovation (FP7), EU:s innovationsprogram (CIP) och strukturfonderna (Mål 2 och Interreg).

Sverige utmärker sig i europeiska sammanhang med sina goda forsknings- och innovationsmiljöer där kopplingen mellan universitet, forskningsinstitut och industri särskilt uppmärksammas. Norra Sverige är inget undantag. För regionen är det viktigt att FoU-satsningar på EU-nivå omfattar även regioner utanför storstäderna och omfattar områden som regionen är stark inom, exempelvis processindustri, skog, gruvnäring och mineraler, hälso- och sjukvård, rymd, informations- och kommunikationsteknik, miljö, bioenergi, klimat samt industridesign.

North Sweden arbetar med att synliggöra regionens styrkor och behov inom FoU på EU-nivå. Främst genom att bevaka ERA och påverka EU:s program och policies inom FoU-området. North Sweden ger även stöd till regionen för medverkan i EU-finansierade program genom att bevaka sektorsprogram och stimulera förmågan att kombinera strukturfonderna med sektorsprogrammen.

Horizon 2020 – från 2014 till 2020

Den 30 november 2011 presenterade EU-kommissionen Horizon 2020 som avser forskning och innovation under kommande programperiod från 2014, och utgör ett viktigt instrument för att implementera Europa 2020-strategins huvudinitiativ

Innovationsunionen. Programmet syftar till att främja europeisk forskning, innovation och konkurrenskraft och EU-kommissionen föreslår att 80 miljarder anslås till Horizon 2020 under perioden 2014-2020.

Horizon 2020 består, till skillnad mot det pågående FP7, av endast ett specifikt program som samordnar tre befintliga ramprogram/initiativ, vilka är FP7, delar av CIP samt de initiativ som administreras av Europeiska institutet för innovation och teknik (EIT). En följd av detta är att all finansiering även kommer att hamna under ett enda program, vilket syftar till att skapa en enda uppsättning regler samt att minska byråkratin. Förenklingarna i Horizon 2020 har tre övergripande mål vilka är att minska de administrativa kostnaderna för deltagarna, att påskynda alla förfaranden för behandling av förslag och förvaltning av bidrag samt att minska andelen ekonomiska misstag. Ett viktigt mål är att minska tiden fram tills finansieringen erhålls efter ansökan om stöd med i genomsnitt 100 dagar, vilket innebär att projekten kan komma igång snabbare.

Horizon 2020 kommer att fokusera på tre delar:

Främja EU:s ställning som världsledande inom vetenskap, vilket inkluderar en föreslagen ökning i finansieringen av det Europeiska forskningsrådet med 77 procent. Det kommer även att satsas på mobilitetsprogrammet Marie Curie samt forsknings-samarbeten för att öppna nya och lovande forsknings- och innovationsområden genom stöd för framtida och ny teknik samt forskningsinfrastruktur.

Industriellt ledarskap inom forskning och innovation som ska göra Europa mer attraktivt för investeringar i forskning och innovation genom att främja tillväxt, större stöd till små och medelstora företag samt att attrahera mer privata och strategiska investeringar till forskning och innovation. Detta ska exempelvis uppnås genom att förbättra tillgången till riskkapital, stödja innovation i små och medelstora företag samt satsningar på möjliggörande teknik, såsom informations- och kommunikationsteknik. Den största föreslagna tilldelningen går till forskning och innovation riktad mot de aktuella samhällsutmaningar som Europa och övriga världen står inför och därmed även

fokus på internationell samverkan. Detta ska ske genom tvärvetenskapliga samarbeten som sammanför resurser från olika teknikområden, inriktningar och ämnen. Sex prioriterade områden pekas ut och bland dessa återfinns exempelvis hälsa, livsmedelsförsörjning, energieffektivitet, hållbara transportlösningar och klimatutmaningar. Hållbar utveckling hör till de övergripande målen i Horizon 2020.

EU-kommissionens förslag till Horizon 2020 har sedan i december diskuterats av ministerrådet och målet är att klar med en allmän inriktning i slutet av juni. Förhandlingarna mellan ministerrådet och Europaparlamentet förväntas vara avslutade i mitten av 2013.

Regionalt påverkansarbete

Det är viktigt att regionens aktörer deltar i arbetet med att påverka innehållet i Horizon 2020 och det är "bråttom", bland annat vill de utsedda rapportörerna i Europaparlamentet ha in konkreta synpunkter på förslaget senast i april. I det arbetet samverkar North Sweden även med andra regionala aktörer, både inom Sverige och på den europeiska arenan. Bland annat har Europaforum Norra Sverige (EFNS) i mars 2012 antagit ett gemensamt positionspapper där man stödjer huvuddragen i Horizon 2020:

"Motiven för att Europeiska unionen vill öka tillgängligheten och attraktion av medel inriktade på forskning och innovation är uppenbara och ambitionen att förenkla strukturen stöds av EFNS (Europaforum Norra Sverige). EFNS har höga förväntningar på de långsiktiga effekterna av den EU-finansierade forsknings- och innovationspolitiken, som en nyckel för att stärka potentialen i de nordliga glest befolkade regionerna i Sverige.

Dessa förväntningar är uppdelade i flera kategorier:

- För det första att de nordliga regionerna kan bli starkare deltagare baserat på vår erfarenhet, kompetens och framför allt de naturliga förutsättningarna inom ett antal viktiga områden för forskning och innovation.

- För det andra att regionen har specifika starka forsknings- och näringslivsområden som är av strategisk betydelse för NSPA (Northern Sparsely Populated Areas), liksom för Europa i ett större sammanhang.”